

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2013

1196/2013

Laki

asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) 1 §, 2 a §:n 1 kohta, 3 a §:n 2 momentin 4 kohta, 3 b ja 3 c §, 8 §:n 2 momentti sekä 19 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 § laeissa 584/2008 ja 709/2010, 2 a §:n 1 kohta, 3 b ja 3 c § sekä 8 §:n 2 momentti laissa 635/2004, 3 a §:n 2 momentin 4 kohta laissa 1342/2011 sekä 19 § laissa 360/2010, sekä *lisätään* 3 a §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 635/2004, 325/2009 ja 1342/2011, uusi 5 kohta, jolloin nykyinen 5 kohta siirtyy 6 kohdaksi sekä 12 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 635/2004, uusi 6 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tämän lain mukaan ratkaistaan, onko henkilöön sovellettava seuraavaa sosiaaliturvalainsäädäntöä:

1) kansaneläkelaki (568/2007), lapsilisälaki (796/1992), äitiysavustuslaki (477/1993), asumistukilaki (408/1975) ja vammaisetuuksista annettu laki (570/2007); sekä

2) eläkkeensaajan asumistuesta annettu laki (571/2007), rintamasotilaseläkelaki (119/1977), takuueläkkeestä annettu laki (703/2010) ja elatustukilaki (580/2008).

Henkilöön sovelletaan 1 momentin 2 kohdassa mainittua lainsäädäntöä kuitenkin vain,

jos hänen katsotaan asuvan vakinaisesti Suomessa 3, 3 a tai 4 §:n perusteella.

Tätä lakia ei sovelleta siltä osin kuin sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 883/2004, jäljempänä *EU-asetus 883/2004*, tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johtuu.

2 a §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työntekijällä* työ-, virka- tai muussa palvelussuhteessa olevaa henkilöä sekä työntekijän eläkelain (395/2006) 7 §:ssä tarkoitettua

henkilöä, jonka työaika ja ansiot täyttävät työttömyysturvalain (1290/2002) 5 luvun 4 §:ssä säädetty edellytykset;

3 a §

Suomeen muuttaminen

Suomeen muuttavan henkilön asumisen vakinaisuutta osoittavina seikkoina otetaan huomioon muun muassa, että:

4) hänellä on työsopimus tai muu siihen rinnastettava sopimus Suomessa tehtävää työtä varten tai hänelle on myönnetty ulkomaalaislain (301/2004) 3 §:n 26 kohdassa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti;

5) hän on tosiasiallisesti asunut Suomessa vähintään vuoden ajan maahan muuton jälkeen; taikka

3 b §

Sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisen alkaminen ja päätyminen työskentelyn tai yritystoiminnan perusteella

Sen estämättä, mitä 3 ja 3 a §:ssä säädetään, työntekijään sovelletaan 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittua sosiaaliturvalainsäädäntöä Suomessa työskentelyn aloittamisesta lukien, jos hän työskentelee yhtäjaksoisesti vähintään neljän kuukauden ajan.

Yrittäjään, jonka oikeus Suomen sosiaaliturvaan määräytyy EU-asetuksen 883/2004 perusteella, sovelletaan 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittua sosiaaliturvalainsäädäntöä yritystoiminnan aloittamisesta lukien, kun hän on yhtäjaksoisesti harjoittanut yritystoimintaa vähintään neljän kuukauden ajan.

Tämän lain mukaisen sosiaaliturvalainsäädännön soveltaminen lakkaa 1 momentissa tarkoitetun työskentelyn tai 2 momentissa tarkoitetun yritystoiminnan päättyessä, jollei 3 §:stä muuta johdu.

Sosiaaliturvalainsäädännön soveltamista kuitenkin jatketaan jäljempänä 3 c §:ssä säädetyn oleskelulupavaatimuksen täyttävään sellaiseen työttömäksi työnhakijaksi rekiste-

röityyn ja täällä työtä hakevaan henkilöön, jonka työttömyyttä edeltävä työskentely on kestänyt vähintään kuusi kuukautta.

3 c §

Oleskelulupavaatimus

Tätä lakia sovellettaessa edellytetään maassa oleskelun olevan laillista. Jos oleskeluun vaaditaan oleskelulupa, sen on oltava voimassa ja vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttava.

Oleskelulupavaatimus täyttyy myös, kun:

1) oleskelulupa on myönnetty alle vuodeksi ulkomaalaislain 53 §:n 1 tai 2 momentin perusteella; tai

2) henkilöllä on ulkomaalaislain 78 §:n 1 tai 2 momentissa taikka 3 momentin 1, 2, 4, 5 tai 7 kohdassa säädetty työnteko-oikeus.

Jos oleskelulupaa on haettu ulkomaalaislain 60 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa Suomessa ja se on myönnetty, tämän lain mukainen oleskelulupavaatimus täyttyy jo lupahakemuksen jättämisestä.

8 §

Perheenjäsenet

Sama koskee ulkomailla olevan henkilön mukana olevaa tämän kanssa samassa taloudessa ulkomailla asuvaa perheenjäsentä, jos ensin mainittuun henkilöön sovelletaan Suomen sosiaaliturvalainsäädäntöä EU-asetuksen 883/2004 tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen perusteella eikä EU-asetuksesta 883/2004 tai kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

12 §

Päätöksen antaminen

Kansaneläkelaitos ei kuitenkaan anna päätöstä ulkomailla työskentelevälle henkilölle siltä osin kuin Eläketurvakeskus Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 2 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla ratkaisee, sovelletaanko ulkomailla työskentelevään henkilöön Suomen sosiaaliturvalainsäädäntöä.

19 §

Soveltamissäännös

Kun tässä laissa viitataan EU-asetukseen 883/2004, viittauksen katsotaan tarkoittavan myös viittausta sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin pal-

kattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 1408/71.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2013

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*